

Θεσμικό πλαίσιο και χρηματοδοτικά
εργαλεία για Πράσινες Δημόσιες
Προμήθειες

**Εκπαιδευτικό Σεμινάριο έργου
ProEE**

10 Μαρτίου 2010, Αθήνα

ΕΕ & ΠΔΠ

Κατευθυντήριες γραμμές και θεσμικό πλαίσιο

- ❑ Οδηγίες για Δημόσιες Προμήθειες (2004/18/EK και 2004/17/EK)
  - ❑ Οδηγία 2006/32/EK για την ενεργειακή απόδοση κατά την τελική χρήση και τις ενεργειακές υπηρεσίες
  - ❑ Κανονισμός (ΕΚ) αριθμός 106/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Ιανουαρίου 2008 **σχετικά με το κοινοτικό πρόγραμμα επισήμανσης της ενεργειακής απόδοσης του εξοπλισμού γραφείου (Energy Star)**
  - ❑ Οδηγία 2009/33/EK **σχετικά με την προώθηση καθαρών και ενεργειακώς αποδοτικών οχημάτων οδικών μεταφορών**
  - ❑ Επικοινωνία (2008) 778 τελικό – Πρόταση οδηγίας για την ένδειξη της κατανάλωσης ενέργειας και λοιπών πόρων από τα συνδεδεμένα με την ενέργεια προϊόντα μέσω επισήμανσης και της παροχής ομοιόμορφων πληροφοριών σχετικά με τα προϊόντα
  - ❑ Οδηγία 2002/91/EK για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων
-

ΕΕ & ΠΔΠ (συνέχεια)

- ❑ Επικοινωνία (2008) 400 τελικό: **Οι δημόσιες συμβάσεις στην υπηρεσία του περιβάλλοντος.** Η ανακοίνωση αυτή, έχει ως γενικό στόχο την παροχή κατευθύνσεων για τη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από τις καταναλωτικές συνήθειες του δημοσίου τομέα και για τη χρήση ΠΔΣ, προκειμένου να προωθηθεί η καινοτομία στον τομέα των περιβαλλοντικών τεχνολογιών, προϊόντων και υπηρεσιών.
  - ❑ Στην ΕΕ, η σημασία των ΠΔΣ επισημάνθηκε για πρώτη φορά στην ανακοίνωση που εξέδωσε η Επιτροπή το 2003 με θέμα την Ολοκληρωμένη Πολιτική Προϊόντων, όπου διατυπώθηκε σύσταση προς τα κράτη μέλη να θεσπίσουν εθνικά σχέδια δράσης για τις ΠΔΣ μέχρι τα τέλη του 2006.
  - ❑ Μέχρι το 2009 17 κράτη μέλη είχαν θεσπίσει εθνικά σχέδια δράσης και αρκετά έχουν ήδη παρουσιάσει τα αρχικά σχέδια τους και βρίσκεται σε εξέλιξη η διαδικασία έγκρισής τους.
  - ❑ Η Ελλάδα...
-

Οδηγία 2006/32/ΕΚ

για την ενεργειακή απόδοση κατά την τελική χρήση
και τις ενεργειακές υπηρεσίες

- Εθνικός στόχος εξοικονόμησης ενέργειας 9% ως το 2016. Ο στόχος αυτός θα επιτευχθεί με την εφαρμογή εθνικών Σχεδίων Δράσης Ενεργειακής Απόδοσης (Σ.Δ.Ε.Α.), μέσω παρεχόμενων ενεργειακών υπηρεσιών και άλλων μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης.

☐ Το Δημόσιο σε ρόλο υποδείγματος (άρθρο 5): Το Δημόσιο και οι φορείς του πρωταγωνιστούν στη λήψη μέτρων βελτίωσης ενεργειακής απόδοσης. Τίθενται, ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης για τις προμήθειες του Δημοσίου και προβλέπεται η αντικατάσταση ή αναβάθμιση μη ενεργειακά αποδοτικού εξοπλισμού με βάση τα αντίστοιχα Ευρωπαϊκά πρότυπα.

Παράρτημα VI: Κατάλογος επιλεξιμών αποδοτικών ως προς την ενέργεια μέτρων στις δημόσιες προμήθειες

Με την επιφύλαξη της εθνικής και της κοινοτικής νομοθεσίας περί δημοσίων συμβάσεων, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι ο δημόσιος τομέας εφαρμόζει τουλάχιστον δύο από τις απαιτήσεις του εξής καταλόγου στα πλαίσια του υποδειγματικού ρόλου του δημόσιου τομέα, κατά το άρθρο 5:

- α) απαιτήσεις σχετικά με τη χρήση χρηματοδοτικών μέσων για την εξοικονόμηση ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων συμβάσεων ενεργειακών επιδόσεων, όπου ορίζεται η παροχή μετρήσιμης και προκαθορισμένης εξοικονόμησης ενέργειας (συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων όπου οι δημόσιες διοικήσεις έχουν αναθέσει την ευθύνη σε τρίτους)·
  - β) απαιτήσεις για την αγορά εξοπλισμού και οχημάτων βάσει καταλόγων προδιαγραφών ενεργειακώς αποδοτικών προϊόντων διαφόρων κατηγοριών εξοπλισμού και οχημάτων που καταρτίζουν οι αρχές ή υπηρεσίες του άρθρου 4 παράγραφος 4, χρησιμοποιώντας, κατά περίπτωση, ανάλυση ελαχιστοποίησης του κόστους κύκλου ζωής ή συναφείς μεθόδους που εξασφαλίζουν τη σχέση κόστους/αποτελεσματικότητας·
  - γ) απαιτήσεις αγοράς εξοπλισμού με αποδοτική κατανάλωση ενέργειας σε όλες τις καταστάσεις, συμπεριλαμβανομένης της κατάστασης εφεδρείας, χρησιμοποιώντας, κατά περίπτωση, ανάλυση ελαχιστοποίησης του κόστους κύκλου ζωής ή συναφείς μεθόδους που εξασφαλίζουν τη σχέση κόστους/αποτελεσματικότητας·
  - δ) απαιτήσεις αντικατάστασης ή εκ των υστέρων τοποθέτησης του εξοπλισμού περί του οποίου τα στοιχεία β) και γ), σε υφιστάμενο εξοπλισμό και οχήματα·
  - ε) απαιτήσεις για χρήση ενεργειακών ελέγχων και εφαρμογή των συστάσεων για τη σχέση κόστους/αποτελεσματικότητας που προκύπτουν·
  - στ) απαιτήσεις αγοράς ή νοικοκίασης ενεργειακώς αποδοτικών κτιρίων ή τμημάτων τους, ή απαιτήσεις αντικατάστασης ή προσαρμογής αγορασμένων ή νοικοκιασμένων κτιρίων ή τμημάτων τους, προκειμένου να καταστούν ενεργειακώς αποδοτικότερα.
-

Ελληνικό Σχέδιο Δράσης Ενεργειακής Απόδοσης Στο πλαίσιο της Οδηγίας 2006/32/ΕΚ

ΣΔΕΑ: «Ο δημόσιος τομέας θα αποτελέσει το υπόδειγμα στην εφαρμογή μέτρων για την βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης όπως προβλέπεται και από την οδηγία. Για τον λόγο αυτό προτείνεται η εφαρμογή τεχνολογιών ενεργειακά αποδοτικών και συστημάτων ΑΠΕ. Παράλληλα, η χρήση κριτηρίων ενεργειακής απόδοσης στις διαδικασίες προκηρύξεων και διαγωνισμών για της δημόσιες προμήθειες κρίνεται αναγκαία.»

Τίτλος Μέτρου ΔΜ1.	Υποχρεωτική εγκατάσταση κεντρικών θερμικών ηλιακών συστημάτων για την κάλυψη ζεστού νερού χρήσης
Τίτλος Μέτρου ΔΜ2.	Υποχρεωτικές διαδικασίες προμηθειών (για ενεργειακά αποδοτικές τεχνολογίες και τεχνολογίες ΑΠΕ - green procurement) στα δημόσια κτίρια
Τίτλος Μέτρου ΔΜ3.	Ολοκληρωμένος ενεργειακός σχεδιασμός δήμων
Τίτλος Μέτρου ΔΜ4.	Υποχρεωτική αντικατάσταση όλων των φωτιστικών σωμάτων χαμηλής ενεργειακής απόδοσης στο δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα
Τίτλος Μέτρου Μ8.	Υποχρεωτική ποσόστωση με ενεργειακά αποδοτικότερα οχήματα στις δημόσιες υπηρεσίες ή οργανισμούς

Ελληνικό θεσμικό πλαίσιο και χρηματοδοτικά εργαλεία για ΔΠ

- ΠΔ60/2007, ΠΔ118/2007, Ν3463/2006
  - ΚΥΑ Μέτρα για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και την εξοικονόμηση ενέργειας στο δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα Δ6/Β/14826, 17-6-2008
  - Χρηματοδοτικά εργαλεία: Πρόγραμμα ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ (Υπ. Αποφ. ΥΠΑΝ Δ6 6716. 27/3/2009 και Δ6 12377, 4/4/2009)
  - Αναμένονται ο Νόμος για τη μεταφορά της 2006/32/ΕΚ για την ενεργειακή απόδοση, όπου θα τεθούν και νέες υποχρεώσεις για το Δημόσιο Τομέα, αλλά και η ανάπτυξη του τομέα των Επιχειρήσεων Ενεργειακών Υπηρεσιών και η δραστηριοποίησή τους και στο δημόσιο τομέα με την παροχή ενεργειακών υπηρεσιών
-

ΚΥΑ «Μέτρα για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και την εξοικονόμηση ενέργειας στο δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα» (1/6)

Η Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΚΥΑ) των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης (2008) αποσκοπεί:

- στην επικαιροποίηση του υφιστάμενου κανονιστικού πλαισίου
- στη συνολική και ενιαία ρύθμιση του θέματος της εξοικονόμησης ενέργειας στα κτίρια του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα

ώστε να επιτευχθεί η βελτίωση της ενεργειακής και περιβαλλοντικής συμπεριφοράς των κτιρίων αυτών και να αποτελέσουν παράδειγμα εξοικονόμησης ενέργειας.

ΚΥΑ «Μέτρα για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και την εξοικονόμηση ενέργειας στο δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα» (2/6)

Η ΚΥΑ ενοποιεί και επεκτείνει το πεδίο εφαρμογής των κοινών αποφάσεων των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης:

- 1) Δ5/ΗΛ/Β/Φ1.α/9021/17.5.2005 «Λήψη μέτρων μείωσης αέργου ισχύος ηλεκτρικών καταναλώσεων κτιρίων του Δημόσιου Τομέα»
  - 2) Δ5/ΗΛ/ Β/16954/13.9.2005 «Σύνδεση με φυσικό αέριο των κτιρίων του Δημόσιου Τομέα»
  - 3) Α'7625/378/27.4.2007 «Διενέργεια προληπτικής συντήρησης στις κλιματιστικές εγκαταστάσεις των Δημοσίων κτιρίων, των Οργανισμών του Δημοσίου, ΝΠΔΔ, ΝΠΙΔ ΑΕ στα πλαίσια μέτρων εξοικονόμησης ηλεκτρικής ενέργειας»
  - 4) Δ-5ΗΛ/Β/οικ.20168/9.10.2006 «Αντικατάσταση λαμπτήρων φωτισμού στα κτίρια του Δημοσίου Τομέα»
-

**ΚΥΑ «Μέτρα για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και την εξοικονόμηση ενέργειας στο δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα»
(3/6)**

Η ΚΥΑ προσθέτει υποχρεωτικά μέτρα για τη ρύθμιση

- του **φωτισμού,**
- του **αερισμού,**
- της **θέρμανσης,**
- της **ψύξης**
- της **αντιστάθμισης της αέργου ισχύος**

σε όλα τα κτίρια του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα, καταγράφει και προτείνει επιπλέον μέτρα εξοικονόμησης ενέργειας

ΚΥΑ «Μέτρα για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και την εξοικονόμηση ενέργειας στο δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα» (4/6)

Συνοπτικά, η παρούσα ΚΥΑ αναφέρεται:

- ❑ στην **υποχρέωση σύνδεσης** (όπου υπάρχει ήδη δίκτυο) ή αίτησης σύνδεσης (όπου αναμένεται να υπάρξει δίκτυο) με το δίκτυο φυσικού αερίου
  - ❑ στη **μείωση αέργου ισχύος** (συνημίτονο φ)
  - ❑ στην προληπτική, τακτική και λεπτομερή **συντήρηση κλιματιστικών εγκαταστάσεων**
  - ❑ στην τήρηση των διαφόρων προτύπων **CEN** για καθορισμό των επιθυμητών και επιτρεπόμενων **θερμοκρασιών**, της απαιτούμενης ποσότητας **φρέσκου αέρα**, καθώς και των **επιπέδων φωτισμού** ανάλογα με το χώρο
  - ❑ στην **αντικατάσταση λαμπτήρων** με ενεργειακά αποδοτικότερους (**κλάσης A**). Για τη συγκεκριμένη δράση, έχει ήδη αρχίσει η συλλογή στατιστικών στοιχείων από το σύνολο του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα
  - ❑ στην εγκατάσταση **διατάξεων αυτοματισμού** (όπου δεν υπάρχουν)
  - ❑ σε πρόσθετα μέτρα όπως χρήση κατάλληλων **ψυχρών βαφών**, τοποθέτηση **ανεμιστήρων οροφής** για φυσικό αερισμό, **σκίαση του κελύφους των κτιρίων**, κ.α.
-

ΚΥΑ «Μέτρα για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και την εξοικονόμηση ενέργειας στο δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα» (5/6)

- Η ΚΥΑ υιοθετεί τις ρυθμίσεις της κοινοτικής νομοθεσίας που επιτρέπουν την εισαγωγή **περιβαλλοντικών χαρακτηριστικών και οικολογικών σημάτων** μεταξύ των τεχνικών προδιαγραφών.
  - Ορίζει ότι, από την έναρξη ισχύος της παρούσας απόφασης, το Δημόσιο και οι φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα οφείλουν να λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα και να προμηθεύονται με τον κατάλληλο τεχνικό εξοπλισμό, που πρέπει να διαθέτει τα προβλεπόμενα **τεχνικά χαρακτηριστικά** και να συνάδει με τις **ενεργειακές απαιτήσεις, προδιαγραφές και πρότυπα** που εξειδικεύονται ανωτέρω, ώστε να εξασφαλίζεται εξοικονόμηση ενέργειας
  - Από την έναρξη ισχύος της παρούσας απόφασης, οι προμήθειες αγαθών που δεν συμφωνούν με τις προδιαγραφές και τα πρότυπα που εξειδικεύονται στην παρούσα δεν θεωρούνται δημόσια δαπάνη
-

ΚΥΑ «Μέτρα για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και την εξοικονόμηση ενέργειας στο δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα» (6/6)

- Προβλέπεται ο ορισμός **Ενεργειακού Υπεύθυνου**, που μπορεί να είναι αρμόδιος για ένα ή περισσότερα του ενός κτίρια κάθε φορά, ανάλογα με τις λειτουργικές ανάγκες, το συνολικό υπαλληλικό δυναμικό, την ωφέλιμη επιφάνεια και όγκο των κτιρίων αυτού. Ορίζεται από το Γενικό Γραμματέα του αρμόδιου Υπουργείου ή Περιφέρειας ή το όργανο διοίκησης του οικείου Φορέα, αναλαμβάνει συγκεκριμένες ευθύνες και αρμοδιότητες που αναγράφονται στην ΚΥΑ και είναι ουσιαστικά ο «συνομιλητής» με τις αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΑΝ (ΥΠΕΚΑ)
  - Συντονιστές του εγχειρήματος ορίζονται οι **Γενικοί Γραμματείς** του Υπουργείου Ανάπτυξης και Εσωτερικών, οι οποίοι παρακολουθούν την εφαρμογή της ΚΥΑ, συνομιλώντας κατά περίπτωση με τον αντίστοιχο Γενικό Γραμματέα Υπουργείου ή Περιφέρειας, καθώς και εισηγούνται τυχόν νέα μέτρα εξοικονόμησης ενέργειας προς τους αρμόδιους Υπουργούς
-

Εθελοντικό Πρόγραμμα: Ευρωπαϊκό «Σύμφωνο των Δημάρχων»

- ❑ Το «Σύμφωνο των Δημάρχων» είναι μια πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η πλέον φιλόδοξη μέχρι στιγμής πρωτοβουλία συμμετοχής των πολιτών στην αντιμετώπιση της θέρμανσης του πλανήτη.
  - ❑ Το Σύμφωνο συνίσταται σε επίσημη δέσμευση των πόλεων που προσχωρούν σε αυτό να επιτύχουν αποτελέσματα πέραν των στόχων της ΕΕ για τη μείωση των εκπομπών CO₂ μέσω δράσεων υπέρ της ενεργειακής απόδοσης και των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, με έμφαση σε συγκεκριμένα έργα και μετρήσιμα αποτελέσματα.
  - ❑ Οι πόλεις που προσχωρούν σε αυτό δεσμεύονται να μειώσουν τις εκπομπές τους CO₂ κατά ποσοστό άνω του 20% μέχρι το έτος 2020 αναπτύσσοντας Σχέδια Δράσης για την Αειφόρο Ενέργεια.
  - ❑ Οι ΠΔΠ αποτελούν ουσιαστικό εργαλείο για τις πόλεις που εντάσσονται στο «Σύμφωνο των Δημάρχων» καθώς η υιοθέτηση των αρχών και της συγκεκριμένης μεθοδολογίας για την αξιολόγηση των προσφορών, μειώνει τις εκπομπές αέριων ρύπων που οφείλονται στις δραστηριότητες των Δήμων, επιτυγχάνει εξοικονόμηση ενέργειας ενώ προσφέρει και ουσιαστικά εργαλεία αναβάθμισης των διοικητικών υπηρεσιών (σύστημα παρακολούθησης των ενεργειακών καταναλώσεων και των εκπομπών αέριων ρύπων) που ασχολούνται με τον ενεργειακό προγραμματισμό και παρακολούθηση των δράσεων του Δήμου.
  - ❑ Μέχρι στιγμής 36 Ελληνικοί δήμοι και κοινότητες είναι μέλη του «Συμφώνου των Δημάρχων», σε σύνολο 1296 Ευρωπαϊκών δήμων – μελών του Συμφώνου.
-